

การจัดการความรู

กองเรือยุทธการ กองทัพเรือ

การช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำ

ความเป็นมา

ด้วยปัจจุบันการสัญจรทางน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยามีปริมาณหนาแน่น โดยเฉพาะในเวลาช่วงเช้าและเย็นอันเป็นช่วงเวลาเร่งด่วนจะมีประชาชนใช้บริการเรือโดยสารและเรือท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากซึ่งเมื่อเกิดอุบัติเหตุขึ้นแล้วไม่สามารถดำเนินการช่วยเหลือได้ทันต่อเหตุการณ์จะทำให้มีผู้เสียชีวิตขึ้นได้ ทร.จึงอนุมัติให้ ทร.จัดตั้งหน่วยเฉพาะกิจช่วยเหลือจัดตั้งหน่วยเฉพาะกิจช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำ จัดตั้งหน่วยเฉพาะกิจช่วยเหลือจัดตั้งหน่วยเฉพาะกิจช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำ ตามลำแม่น้ำเจ้าพระยาและกร.ได้สั่งการให้กลน.กร.เป็นหน่วยดำเนินการโดยได้จัดตั้งหน่วยเฉพาะกิจดังกล่าวเมื่อปี๒๕๕๐ในนาม“หน่วยเฉพาะกิจกองเรือยุทธการ ๔๐๑” หรือ“ฉก.กร.๔๐๑”เพื่อให้พร้อมที่จะช่วยเหลือประชาชนที่ประสบอุบัติเหตุทางน้ำ

วัตถุประสงค์

- ๑) สามารถช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำได้อย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ และบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นกับประชาชน
- ๒) ส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของ ทร. ให้ปรากฏสู่สายตาประชาชนเพื่อให้มีทัศนคติที่ดี มีความเชื่อมั่นและศรัทธาใน ทร.

ขอบเขตของงาน

หน่วยเฉพาะกิจกองเรือยุทธการ ๔๐๑ รับผิดชอบพื้นที่ตั้งแต่ สะพานพระปิ่นเกล้าจนถึงอุทหารเรือพระจุลจอมเกล้า จังหวัดจังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วยกำลังพล ๔๑ นาย และ เรือ จำนวน ๗ ลำ (๓-รตล., ๓-จล. และ ๑-เรือพยาบาล) โดยมีพื้นที่รับผิดชอบ ดังนี้

- ก. **บก.หน่วยเฉพาะกิจกองเรือยุทธการ๔๐๑ (บก.ฉก.กร.๔๐๑)** ตั้งอยู่ที่ หมวดเรือที่ ๓ กลน.กร. โทร.๕๕๑๘๗
- ข. **หน่วยช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำที่ ๑ (นชก.๑)** ตั้งอยู่ที่เดียวกับ บก.ฉก.กร.๔๐๑ โทร.๕๕๑๘๗ พื้นที่รับผิดชอบ ตั้งแต่ สะพานสมเด็จพระปิ่นเกล้า ถึง สะพานสมเด็จพระเจ้าตากสิน

ค. **หน่วยช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำที่ ๒ (นชก.๒)** ตั้งอยู่ที่อาคาร กราบพิภททรร ๕ บก.กยพ.กร.บางนา กรุงเทพฯ โทร.๕๒๐๘๗๗ พื้นที่รับผิดชอบ ตั้งแต่ท่าเทียบเรือ บก.กยพ.กร.บางนา กรุงเทพฯ ถึง อ.พระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ง. **หน่วยช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำที่ ๓ (นชก.๓)** ตั้งอยู่ที่ หมวดเรือที่ ๓ ทก.บร. อ.พระสมุทรเจดีย์ จ.สมุทรปราการ โทร.๕๖๒๕๓ พื้นที่รับผิดชอบ ตั้งแต่ ศาลากลางจังหวัดสมุทรปราการ ถึง อจปร.อรง อ.พระสมุทรเจดีย์ จ.สมุทรปราการ

ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการ

เรือเร็วตรวจการณ์ลำน้ำแบบเก่า (รตล.)

เรือเร็วตรวจการณ์ลำน้ำแบบใหม่ (รตล.)

เรือจูลำน้ำ (จล.)

เรือพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ (กร.๔๐๑)

แผนการปฏิบัติของหน่วยเฉพาะกิจกองเรือยุทธการ ๔๐๑

๑) มีการลาดตระเวน และเฝ้าตรวจตามลำแม่น้ำเจ้าพระยาในพื้นที่รับผิดชอบซึ่งมีแผนการปฏิบัติเป็นประจำทุกวันจึงสามารถให้การช่วยเหลือประชาชนในกรณีเกิดอุบัติเหตุทางน้ำ เมื่อมีเหตุการณ์ได้อย่างทันท่วงที

๒) บก.ฉก.กร.๔๐๑, นชก.๑, นชก.๒ และ นชก.๓ มีการจัดเวรประจำวันตลอดเวลา เพื่อเฝ้าฟังการแจ้งเหตุการณ์การเกิดอุบัติเหตุต่างๆจากสถานีวิทยุ จส.๑๐๐ สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันรวมทั้งเฝ้าฟังการแจ้งเหตุการณ์ทางโทรศัพท์จากประชาชนทั่วไปที่ประสบเหตุหรือพบเหตุการณ์ เพื่อดำเนินการปฏิบัติในการช่วยเหลือ การช่วยเหลือประชาชนได้ทันต่อเหตุการณ์

ความพร้อมของศูนย์รับแจ้งเหตุ ของหน่วย จก.กร.๕๐๑

หน่วยฉก.กร.๔๐๑มีการจัดเวรยามประจำวันเพื่อเฝ้าฟังการแจ้งเหตุการณ์การเกิดอุบัติเหตุทางน้ำจากสถานีวิทยุ จส.๑๐๐และสถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน รวมถึงเฝ้าฟังการแจ้งเหตุการณ์ทางโทรศัพท์จากประชาชนทั่วไปที่ประสบเหตุหรือพบเหตุการณ์

การฝึกอบรมการส่งกลับสายแพทย์ และการปฐมพยาบาลเบื้องต้นให้กับกำลังพลที่ปฏิบัติราชการในหน่วย จก.กร.๕๐๑

การประชาสัมพันธ์ของหน่วย จก.กร.๕๐๑

ติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์ บริเวณท่าหน้า

รับฟังข่าวสารผ่านทางสถานีวิทยุทหารเรือ ทั้ง ๑๕ สถานี

ดูข้อมูลข่าวสารผ่านทาง Website ของกองเรือลำน้ำ

วิธีการปฏิบัติงานในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำ

การช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา มีแนวทางการปฏิบัติในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำ โดยใช้ เรือ รตล., เรือ จล. และ เรือพยาบาล ปฏิบัติงานร่วมกัน แบ่งเป็น ๒ ลักษณะ ดังนี้

๑. การเข้าช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่เป็นแบบสาธารณะภัย (โป๊ะล่ม หรือ เรือโดยสารล่ม)
๒. แบบประสบเหตุเป็นบุคคล (ระหว่างออกกลว.พบเห็นคนกำลังจมน้ำ ร้องให้ช่วยเหลือ หรือคนตกน้ำตามท่าเรือ)

คุณลักษณะการใช้เรือในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำ

๑) **เรือจูลำน้ำ** จะใช้ในการเข้าช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำ เนื่องจากเป็นเรือขนาดเล็ก กราบเรือต่ำ และความเร็วสูง สามารถเข้าหาผู้ประสบภัยได้ในระยะที่ใกล้ จึงมีความคล่องตัวในการดึงผู้ประสบภัยขึ้นมานบนเรือ หรือ โยนอุปกรณ์ช่วยชีวิตต่างๆได้ทันที

อุปกรณ์ช่วยชีวิตที่เตรียมไว้บนเรือ พวงชูชีพ ชูชีพพญูกง เข็มช่วยชีวิต ผ้าห่ม ขอตะเพลลา ไฟฉาย อุปกรณ์การปฐมพยาบาลเบื้องต้นที่ได้จัดเตรียมมา กับเรือให้พร้อมใช้ได้ทันที

๒.เรือเร็วตรวจการณลำนน้ำ ที่ใช้ปฏิบัติราชการในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ใช้ปฏิบัติราชการในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำของกองเรือลำน้ำ แบ่งเป็น ๒ แบบ ดังนี้

๒.๑) เรือ รตล.แบบเก่า หรือที่เรียกว่า เรือ PBR ใช้เป็นเรือ รปภ. ทางน้ำ จากเรือที่สัญจรไปมาในแม่น้ำเจ้าพระยาในพื้นที่ และสามารถเข้าช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำร่วมกับ เรือจู่โจมลำน้ำ

๒.๒) เรือ รตล.แบบใหม่ หรือที่เรียกว่า เรือ SOC-R ใช้ในการเข้าช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำ ทั้งเป็นเรือเข้าช่วยเหลือ และ เรือ รปภ.ทางน้ำ มีความคล่องตัว กราบเรือต่ำกว่า เรือ PBR และความเร็วสูง

อุปกรณ์ช่วยชีวิตที่เตรียมไว้บนเรือ พวงชูชีพ ชูชีพพวยงอก เข็มอกช่วยชีวิต ผ้าห่ม ขอตะเพล ไฟฉาย อุปกรณ์การปฐมพยาบาลเบื้องต้น เปลพยาบาลที่ได้จัดเตรียมมา กับเรือ ให้พร้อมใช้ได้ทันที

๓. เรือพยาบาล จะลอลยล้าอยู่ในระยะที่เหมาะสม โดยใกล้กับเรือจู่โจมลำน้ำ ที่เข้าทำการช่วยเหลือเพื่อรอรับผู้ประสบภัยทางน้ำจากเรือจู่โจมลำน้ำที่จะเข้าเทียบส่ง ที่จะเข้าเทียบส่งผู้ประสบภัยหลังจากนั้นเรือพยาบาลก็จะดำเนินการส่งให้กับ รพพยาบาลที่อยู่บนฝั่งที่ช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำไปยังโรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุดต่อไป

การช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำ จะแบ่งได้ออกเป็น ๒ ลักษณะดังนี้

๑.การช่วยเหลือขึ้นสู่เรือ คือ การนำเรือเข้าหาผู้ประสบภัย ระยะห่างพอที่สามารถโยนพวงชูชีพหรืออุปกรณ์ที่ลอลยน้ำให้ผู้ประสบภัยเกาะเพื่อพยุงตัว เช่น เสื้อชูชีพ พวงชูชีพ โฟมลอลยน้ำ ถังพลาสติกปิดฝาสนิท หรือเข็มอกช่วยชีวิตประจำเรือ แล้วดึงผู้ประสบภัยขึ้นสู่เรือ

๒.การช่วยเหลือโดยลงไปช่วยในน้ำ คือ การนำเรือเข้าหาผู้ประสบภัย โดยเจ้าหน้าที่กระโดดลงน้ำไปช่วยเนื่องจากผู้ที่จมน้ำอยู่ในภาวะที่ตกใจ หรือสังเกตเห็นว่า ผู้ประสบภัยไม่สามารถเกาะอุปกรณ์ช่วยชีวิตที่โยนให้จากเรือได้แน่นอนจึงต้องกระโดด จึงต้องกระโดดลงไปช่วย โดยใช้ท่าประคองหน้าให้ปากและจมูกพ้นน้ำ เพื่อหายใจได้ตลอดจนถึงเรือ

๙ ขั้นตอนการช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำ

หมายเลขโทรศัพท์สำคัญฉุกเฉินช่วยเหลือต่าง ๆ

- ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพเรือ (ศปภ.ทร.) โทร. ๐ ๒๔๗๕ ๕๘๐๐
- นายทหารเวรฯ ศปภ.ทร. โทร. ๐ ๒๔๗๕ ๔๕๒๑ ๐ ๒๔๗๕ ๔๙๗๒
- ศูนย์แจ้งอุบัติเหตุกองทัพเรือ สายด่วน ๑๖๙๖
- กรมเจ้าท่า สายด่วน ๑๑๙๙
- กองบังคับการตำรวจน้ำ สายด่วน ๑๑๙๖
- สถานีวิทยุ จส.๑๐๐ แจ้งอุบัติเหตุ สายด่วน ๑๑๓๗
โทร. ๐ ๒๗๑๑ ๙๑๖๑ - ๒ FAX ๐ ๒๗๑๑ ๙๑๕๙ - ๒
- สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน สายด่วน ๑๖๗๗
โทร. ๐ ๒๗๓๐ ๒๔๐๐ FAX ๐ ๒๓๖๙ ๓๘๕๘
- หน่วยแพทย์กู้ชีวิต วชิรพยาบาล สายด่วน ๑๕๕๔, ๔๐๑๐, ๔๑๒๑

การจัดการความรู้ กองเรือยุทธการ กองทัพเรือ

การช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำ

